

DATOS IDENTIFICATIVOS

Literatura: Teoría da literatura

Materia	Literatura: Teoría da literatura			
Código	V01G400V01203			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Suárez Briones, Beatriz			
Profesorado	Suárez Briones, Beatriz			
Correo-e	bsuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia é unha introdución aos fundamentos xerais da Teoría da literatura e ás principais correntes (movementos ou escolas) teóricas.			

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE7	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da teoría e crítica literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
CT3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
---------------------------	--------------

Uso máis reflexivo dos conceptos xenerais que a historia literaria e a crítica presupoñen ou dan por supostas, e mellor comprensión e análise de textos complexos

CB1 CG1 CE6 CT2
 CB2 CG5 CE7 CT3
 CB5 CG6 CE9 CT6
 CG7 CT8
 CT9
 CT10
 CT11
 CT12

Contidos	
Tema	
1. ¿Que é a literatura?	1.1 Definición 1.2. Problemática 1.3. Arte. Compromiso
2. Funcións da literatura	2.1. Aut prodesse... aut delectare 2.2. A mirada estética 2.3. O compromiso
3. A comunicación literaria	3.1. Os suxeitos da comunicación literaria. 3.2 A obra literaria: Condicións simbólicas dos textos literarios. 3.3. Textualidade. Ficcionalidade. Intertextualidade 3.4. Os xéneros literarios: Épica, lírica, dramática
4. Métodos de estudo da obra literaria	4.1. Autoriais / da recepción 4.2. Formalismos 4.3. Poéticas sociais 4.4. Postestruturalismo: psicanálise, feminismo, estudos queer

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	3	0	3
Eventos científicos	4	6	10
Lección maxistral	29	52	81
Traballo tutelado	10	28	38
Presentación	6	12	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia e da organización do traballo durante o curso. Asistencia obrigatoria para o alumnado presencial e o semipresencial.
Eventos científicos	O alumnado pode e debe participar en outras actividades de carácter formativo que se organicen na Facultade (conferencias, mesas redondas, presentacións de libros...). Cada actividade será despois comentada na aula. A non participación na actividade terá un valor negativo na cualificación final da materia. O alumnado semipresencial está exento desta tarefa
Lección maxistral	Correrá a cargo da profesora, que explicará de modo teórico os contidos da asignatura. Valorarase a atención e a capacidade para intervir propoñendo ou rebatindo ideas, ou manifestando dúbidas ou dificultades de comprensión. O alumnado semipresencial terá tres sesións presenciais especificamente deseñadas para esta modalidade ás que pode asistir ou non. De asistir, a valoración será a arriba expresada para o alumnado presencial.
Traballo tutelado	Abordaremos de maneira práctica, traballando sobre textos particularmente preparados ao efecto, os materiais teóricos. Na parte final da asignatura abordaremos a análise textual dende as distintas metodoloxías propostas polas escolas críticas do temario. Exposición oral de diversos traballos prácticos, poñendo especial énfase na claridade expositiva e no uso dun rexistro lingüístico adecuado á materia e a situación. Cualificarase o resultado final do traballo na aula: a comprensión da problemática plantexada e a capacidade crítica. O alumnado semipresencial terá tres sesións presenciais, as arriba indicadas (na sección "Clases maxistrais") e será avaliado como o alumnado presencial neste apartado.
Presentación	Véxase o apartado anterior, "Traballos de aula"

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Traballo tutelado Atenderanse personalizadamente as dúbidas que podan xurdir no desenvolvemento dos traballos nas titorías nos días e horarios establecidos (sexo no meu despacho físico ou no virtual, dependendo das condicións que impoña a Covid19)

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas	
Lección maxistral	Valorarase a atención e a capacidade para intervir propoñendo ou rebatendo ideas, ou manifestando razoadamente dúbidas ou dificultades de comprensión. É dicir, valorarase a participación activa nas clases (sexan estas presenciais ou virtuais). Avaliaranse os contidos destas sesións a través de probas de resposta longa ou de comentarios de textos.	10	CB1 CB2	CT2
Traballo tutelado	Cualificarase o resultado final do traballo na aula: a seriedade e compromiso coa propia aprendizaxe dos contidos que se avalían e a capacidade crítica. É dicir, os traballos non poderán ser nunca meros exercicios de repetición e/ou copia de textos de referencia. A redacción é un contido implícito desta materia, e, polo tanto, será tamén avaliada.	10	CB1 CB2	CG7 CE6 CT2 CE7
Presentación	Exame individual e presencial ao final da materia. Obviamente, se as condicións relacionadas coa Covid19 impuxeran outro escenario, o exame será virtual.	80	CB1 CB2 CB5	CG1 CG5 CG6 CG7 CE6 CE7 CE9 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua, o que implica asistencia mínima ao 80% das clases (sexan presenciais ou virtuais), participación na aula e elaboración de traballos de índole diversa.

Ao final do curso haberá un examen presencial, que será diferente para o alumnado de avaliación continua e para o alumnado que elixa ou teña que realizar obrigatoriamente a proba única. Isto é válido tamén para o alumnado semipresencial. Se decide non asistir a clase ou non realizar ás distintas probas deseñadas para a avaliación continuada, o alumnado será avaliado mediante proba única.

Se a alumna/o prevé a imposibilidade de asistencia ás clases, deberá comunicarllo e xustificarllo á profesora.

Nos casos de renuncia á avaliación continua, o alumnado será avaliado mediante proba única, que se celebrará ao final do cuadrimestre na data oficial. A proba constará de preguntas e exercicios sobre os contidos e lecturas do programa.

A mesma estrutura terá a proba na segunda edición (xullo).

A redacción é un contido máis da materia, e como tal será avaliada e contará na nota final da asignatura. Será requisito para aprobar cada unha das actividades a correcta expresión oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, a orde e claridade na exposición e a limpeza dos exercicios. Por outro lado, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente; plaxiar unha fonte, é dicir, transcribila literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CULLER, Jonathan, **Breve introducción a la teoría literaria**, Crítica, 2000

EAGLETON, Terry, **Una introducción a la teoría literaria**, Fondo de Cultura Económica, 1993

Bibliografía Complementaria

CABO ASEGUINOLAZA, F. y DO CEBREIRO RÁBADE VILLAR, M., **Manual de Teoría de la Literatura.**, Castalia, 2006

CASAS, Arturo (coord.), **Elementos de Crítica literaria**, Xerais, 2005

Ceserani, Remo, **Introducción a los Estudios literarios**, Crítica,

ESTÉBANEZ CALDERÓN, Demetrio, **Diccionario de Literatura**, Alianza Editorial, 1996

GARRIDO GALLARDO, Miguel Ángel, **Introducción a la Teoría de la Literatura**, Síntesis, 2004

LÁZARO CARRETER, Fernando, **Estudios de Poética**, Taurus, 1979

RYAN, Michael, **Teoría literaria: una introducción práctica**, Alianza Editorial, 2002

REIS, Carlos, **O conhecimento da literatura. Introdução aos estudos literarios**, Livraria Almedina, 1995

VILLANUEVA, Darío, **Curso de Teoría de la Literatura**, Taurus, 1994

WELLEK, René, WARREN, Austin, **Teoría literaria**, Gredos, 1974

YLLERA, Alicia, **Estilística, poética y semiótica literaria**, Alianza Editorial, 1974

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura: Crítica literaria/V01G400V01205

Literatura: Introducción aos estudos literarios/V01G400V01104

Plan de Continxencias

Descrición

DESENVOLVEMENTO DA MATERIA NO CASO DE EMERXENCIA SANITARIA

1. Desenvolvemento da materia

No que respecta á metodoloxía [Lección maxistral] sería substituída polo aporte de materiais de diverso tipo a través da plataforma faitic e a través de clases e titorías virtuais co grupo.

Do mesmo xeito que nunha situación docente normal, o alumnado recibirá as referencias bibliográficas correspondentes a cada tema e lecturas obrigatorias do programa a través do faitic. É moi importante, por isto, que preste a máxima atención aos avisos e materiais que se subirán á plataforma.

2. Avaliación

a) Caso de situación de ausencia total de presencialidade: un 50% da cualificación corresponderá á suma dos resultados de traballos e/ou comentarios escritos sobre cada tema do programa (que o alumnado remitirá á profesora no tempo e forma requeridos; é obrigada a entrega de todos e cada un dos traballos e comentarios para que sexa avaliada esta parte da materia. A non presentación dun traballo/comentario supón un cero nese exercicio, que se sumará ao resto das cualificacións para facer media) e un 50% ao exame final da materia.

b) Caso de situación combinada entre presencialidade e non presencialidade: aplicarase o mesmo criterio que na situación anterior.

En ningún caso se modifican, en cambio, os requisitos para superar as probas. Será requisito para aprobar cada unha das actividades a correcta expresión oral e escrita, é dicir, o uso pertinente dos signos de puntuación, a corrección ortográfica, a orde e claridade na exposición e a limpeza dos exercicios. Por outro lado, naquel tipo de probas no que se faga uso de fontes bibliográficas secundarias, estas terán que aparecer referidas adecuadamente; plaxiar unha fonte, é dicir, transcribirla literalmente facéndoa pasar por discurso propio, invalidará inmediatamente o exercicio.

Para o alumnado semipresencial, no caso de producirse esta emerxencia, o desenvolvemento e avaliación da materia coincidirán coa do alumnado presencial (nos termos arriba expostos).

Por outro lado, de se impor unha modalidade docente mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo a outra parte as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que na modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.
